

18/11/55

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

รับที่ 3714

วันที่ 10/2/55 เวลา 15.20

☒ ก่อนประชุม

☐ หลังประชุม

☐ แจกที่ประชุม

☐ ไม่แจกที่ประชุม

ที่ กต ๑๐๐๒/๔๒๖

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๓๐ มีนาคม ๒๕๕๕

สพต.รับที่ 1394.3

วันที่ 11 มี.ย. 2555

เวลา 10.00

เรื่อง การถอนคำแถลงตีความข้อบทที่ ๖ วรรค ๕ และข้อบทที่ ๙ วรรค ๓ ภายใต้กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๖๔๒๕ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอทราบความเห็นต่อการถอนคำแถลงตีความข้อบทที่ ๖ วรรค ๕ และข้อบทที่ ๙ วรรค ๓ ภายใต้กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนว่า การยกเลิกคำแถลงตีความต่อข้อบทที่ ๖ วรรค ๕ และข้อบทที่ ๙ วรรค ๓ ภายใต้กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ไม่ถือเป็นการทำหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ด้วยเหตุผล ดังนี้

๑. การจัดทำคำแถลงตีความถือเป็นการตั้งข้อสงวนรูปแบบหนึ่งซึ่งสามารถกระทำได้หากอนุสัญญานั้นๆ ไม่มีข้อบทห้ามไว้ และคำแถลงตีความหรือข้อสงวนนั้นจะต้องไม่ขัดต่อวัตถุประสงค์และความมุ่งหมายของอนุสัญญาฯ โดยเป็นการแสดงเจตนาฝ่ายเดียวของไทย และไม่ต้องได้รับความยินยอมหรือการยอมรับจากรัฐภาคีกติกาฯ อื่น อย่างไรก็ตาม รัฐภาคีที่ไม่คัดค้านคำแถลงตีความฯ ของไทยย่อมผูกพันตามคำแถลงตีความฯ ที่ไทยได้ทำได้ ดังนั้น การยกเลิกคำแถลงตีความฯ จึงสามารถกระทำได้โดยการแสดงเจตนาฝ่ายเดียว โดยมีต้องมีการตกลงหรือได้รับความเห็นชอบจากฝ่ายใด และไม่เป็นการทำหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญฯ

๒. การที่ไทยเข้าเป็นภาคีกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองโดยมีคำแถลงตีความยอมเป็นที่เข้าใจได้ว่า ไทยยังไม่สามารถปฏิบัติตามพันธกรณีของกติกาฯ ได้อย่างสมบูรณ์ เนื่องจากกฎหมายไทยในขณะนั้นยังไม่สอดคล้องกับพันธกรณีในทุกข้อบทของกติกาฯ ดังนั้น ต่อมา เมื่อไทยได้พัฒนากฎหมายจนสามารถรองรับพันธกรณีของกติกาฯ ได้อย่างสมบูรณ์แล้ว การยกเลิกคำแถลงตีความจึงเป็นสิ่งที่คาดหมายได้ตั้งแต่แรกว่าจะเกิดขึ้น

/๓.แนวทาง...

๓. แนวทางการปฏิบัติของประเทศไทยที่ผ่านมา การถอนข้อสงวนจะกระทำได้อีกต่อเมื่อมีการแก้ไขกฎหมายภายในของไทยให้สอดคล้องกับข้อบทของสนธิสัญญานั้นๆ แล้ว ซึ่งในกรณีของข้อ ๖ วรรค ๕ และข้อ ๙ วรรค ๓ แห่งกติกาฯ ประเทศไทยได้แก้ไขกฎหมายภายในเพื่อให้สอดคล้องกับพันธกรณีของกติกาฯ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๓.๑ กรณีข้อ ๖ วรรค ๕ แห่งกติกาฯ ไทยได้พัฒนากฎหมายให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล โดยได้ระบุไว้อย่างชัดเจนในเหตุผลของการตราพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๔๖ เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญาว่า “เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากปัจจุบันบทบัญญัติเกี่ยวกับการลงโทษประหารชีวิตและจำคุกตลอดชีวิตแก่ผู้ซึ่งกระทำความผิดในขณะที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีตามประมวลกฎหมายอาญายังไม่สอดคล้องกับข้อ ๖ วรรคห้า แห่งกติกาฯ ระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ. ๑๙๖๖ ที่กำหนดว่า บุคคลอายุต่ำกว่าสิบแปดปีที่กระทำความผิดจะถูกพิพากษาประหารชีวิตมิได้ ... สมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาเพื่อกำหนดมิให้นำโทษประหารชีวิตและโทษจำคุกตลอดชีวิตมาใช้บังคับแก่ผู้ซึ่งกระทำความผิดในขณะที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี และในกรณีที่บุคคลดังกล่าวได้กระทำความผิดที่มีระวางโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิต ให้ถือว่าระวางโทษดังกล่าวได้เปลี่ยนเป็นระวางโทษจำคุกห้าสิบปี ... จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

๓.๒ กรณีของข้อ ๙ วรรค ๓ แห่งกติกาฯ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๐ วรรคเจ็ด ได้กำหนดไว้ในหลักการทั่วไปว่า “ในคดีอาญา ผู้ต้องหาหรือจำเลยมีสิทธิได้รับการสอบสวนหรือการพิจารณาคดีที่ถูกต้องรวดเร็ว และเป็นธรรม ...” และพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในมาตรา ๘๗ ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฯ ดังนี้ “ห้ามมิให้ควบคุมผู้ถูกจับไว้เกินกว่าจำเป็นตามพฤติการณ์แห่งคดี ในกรณีความผิดลหุโทษ จะควบคุมผู้ถูกจับไว้ได้เท่าเวลาที่จะถามคำให้การ และที่จะรู้ตัวว่าเป็นใครและที่อยู่ของเขายู่ที่ไหนเท่านั้น ในกรณีที่ผู้ถูกจับไม่ได้รับการปล่อยชั่วคราว และมีเหตุจำเป็นเพื่อทำการสอบสวน หรือการฟ้องคดีให้นำตัวผู้ถูกจับไปศาลภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับถูกนำตัวไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวนตามมาตรา ๘๓ เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัย หรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่นอันมิอาจก้ำวล่วงเสียได้ โดยให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลขอหมายขังผู้ต้องหานั้นไว้...”

/ดังนั้น...

ดังนั้น ในปัจจุบันไทยจึงสามารถปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้กติกาฯ ได้อย่างครบถ้วนแล้ว ประเทศไทยจึงอยู่ในฐานะยกเลิกคำแถลงตีความด้วยการแสดงเจตนาฝ่ายเดียวได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรพงษ์ โตวิจักษณ์ชัยกุล)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมองค์การระหว่างประเทศ

กองการสังคม

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๒๑๕๖ (ภรณิกา)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๖๔